

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.I.21.296/2013/10.szám

A Kúria a Dr. László Jenő Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. László Jenő ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Gyöngyösi Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen tulajdonjog megállapítása iránt a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság előtt 16.P.XXIII.22.033/2012. számon folyamatban volt és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 43.Pf.632.329/2013/4. számú ítéletével befejezett perében az alperes részéről a jogerős ítélet ellen 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tárgyaláson kívül meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.632.329/2013/4. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (Egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 530.000 (Ötszázharmincezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Az 1. helyrajzi számú zártkert és gazdasági épület megnevezésű, valamint a 2. helyrajzi számú szőlő művelési ágú ingatlan bejegyzett tulajdonosa az alperes. Az ingatlanokat az 1980-as évektől kezdve a Dél-pesti Kerületek Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Osztálya folyamatosan haszonbérbe adta. Utóbb a XXII. Kerületi Tanács a szakigazgatási szervet beolvasztotta a XXII. Kerületi Tanács VB Ügyfélszolgálati Osztályába. A feladatait a későbbiekben Pestszenterzsébet-Soroksár Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának hatóságaként végezte.

1991. december 12-én a Dél-pesti Önkormányzatok Mezőgazdasági Hivatala elnevezéssel hatósági igazgatási társulás jött létre több dél-pesti - köztük a pestszenterzsébet-soroksári - önkormányzat társulási szerződése folytán. Pestszenterzsébet-Soroksár Önkormányzata 1994-ben a társulási szerződést felmondta, a hivatalt

pedig jogutód nélkül megszüntették. A korábban társult önkormányzatok ezt követően önállóan gondoskodtak a mezőgazdasági hivatal által ellátott feladatkörökről.

A Ferencváros, a Pestszentlőrinc, a Pestszentimre, a Pestszenterzsébet-Soroksár, valamint a Kispesti Önkormányzat 1993-ban megállapodást kötöttek arról, hogy az állami tulajdonban és a dél-pesti kerületek mezőgazdasági és élelmezési osztályának kezelésében lévő ingatlanok tekintetében kölcsönösen lemondanak egymás közigazgatási területén lévő ingatlanok tulajdonjogáról.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen kérte annak a megállapítását, hogy a perbeli ingatlanokon tulajdonba adás jogcímén tulajdont szerzett. Másodlagosan elbirtoklás jogcímén kérte a tulajdonjogának megállapítását.

Az alperes arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy a perbeli ingatlanoknak nem volt a kezelője, ezért a korábbi szabályozás alapján azokon őt nem illeti meg tulajdonjog.

Az elsőfokú bíróság annak a tūrésére kötelezte az alperest, hogy a perbeli ingatlanok tulajdoni lapjára a felperes tulajdonjogát bejegyezzék.

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint az állami tulajdonban álló ingatlanok kezeléséről szóló 9/1969. (II.9.) Korm. rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 6/1970. (IV.8.) ÉVM-MÉM-PM együttes rendelet 14.§ b) pontja alapján a felperes jogelődje volt a perbeli ingatlanok kezelője. Erre figyelemmel a 195457. helyrajzi számú ingatlan tulajdonjogára a felperes az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyaknak az önkormányzatok tulajdonba adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 33.§ (1) bekezdése alapján, a 195458. helyrajzi számú ingatlan vonatkozásában pedig a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 107.§ (5) bekezdése, valamint a Vtv. 10.§ (1) bekezdése és 33.§ (1) bekezdése alapján tarthat igényt.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a 195458. helyrajzi számú ingatlan kapcsán osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját; a 195457. helyrajzi számú ingatlan kapcsán azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy azt a felperes az Ötv. 107.§ (2) bekezdésére figyelemmel a törvény erejénél fogva szerezte meg.

A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy a perre a polgári ügyekben általános hatáskörű bíróságoknak van hatásköre, figyelemmel az Ötv. 107.§ (7) bekezdésében foglaltakra.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetét elutasító tartalmú határozat meghozatalát.

Változatlanul állította, hogy a perbeli ingatlanoknak a felperes jogelődjének a mezőgazdasági szakigazgatási szerve nem volt a kezelője, ezért azokon a felperes sem az Ötv., sem a Vtv. vonatkozó rendelkezései szerint nem szerezhette tulajdonjogot és tulajdoni igényt sem támaszthat.

Hivatkozott arra is, hogy az ügyben eljáró bíróságok mulasztást követtek el, amikor nem észlelték hivatalból, hogy a perbeli jogvitára nincs hatáskörük. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Elöljáróban kiemeli a Kúria, hogy jogszerűen jártak el az ügyben eljáró bíróságok, amikor a perbeli jogvitát az Ötv. 107.§ (7) bekezdésére figyelemmel érdemben bírálták el. A hivatkozott jogszabályhely ugyanis egyértelműen foglal állást abban, hogy a helyi önkormányzat tulajdoni igénye 1995. április 1-jétől bírósági eljárásban érvényesíthető. Ez vonatkozik mindazokra az ingatlanokra, amelyek a törvény erejénél fogva kerültek az önkormányzatok tulajdonába és azokra is, amelyek tulajdonjoga a korábban működő Vagyonátadó Bizottságok döntése alapján szállt volna át.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 156.§ (2) bekezdés a) pontja ugyan az Ötv. 107.§ (7) bekezdését hatályon kívül helyezte, de ez a rendelkezés a 144.§ (3) bekezdése szerint csak 2013. január 1-jén lépett hatályba. A felperes a keresetét azonban 2012. július 23-án terjesztette elő.

Az Ötv. 107.§ (5) bekezdése szerint a Vagyonátadó Bizottság döntésével a helyi önkormányzat tulajdonába kerül a törvény kihirdetése napján az önkormányzat belterületéhez tartozó állami tulajdonban lévő föld, a kizárólag állami tulajdonba kerülő földek kivételével.

A Vtv. 10.§ (1) bekezdése értelmében az önkormányzat kérelmére az Ötv. 107.§ (5) bekezdése alapján - a törvényben meghatározott kivételekkel - azt az állami tulajdonú földet kell a fekvése szerint illetékes kerületi önkormányzat tulajdonába adni, amely az ingatlan-nyilvántartásban önálló ingatlanként van nyilvántartva és nincs épülettel vagy építménnyel beépítve.

A perbeli ingatlanok közül a 195458. helyrajzi számú szőlő művelésű

ingatlan nem vitatottan a felperes önkormányzat belterületéhez tartozó állami tulajdonban lévő föld, amely az ingatlan-nyilvántartásban önálló ingatlanként van nyilvántartva. A vitatott szőlő művelési ágú ingatlan nem tartozik a Vtv. 10.§ (2) bekezdésében meghatározott olyan beépítetlen földek körébe sem, amelyek nem adhatók az önkormányzatok tulajdonába.

A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy az Ötv. 107.§ (5) bekezdésében meghatározott belterületi föld körébe a szőlő művelési ágú földterület is beletartozik.

A Kúria a jogerős ítéletben foglaltakat csupán annyiban egészíti ki, hogy a jogvita elbírálása szempontjából ezen ingatlan kapcsán - a hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel - nem volt jelentősége annak, hogy az ingatlan kinek a kezelésében állt, illetve hogy a kezelői jog az ingatlan-nyilvántartásba nem volt bejegyezve (Legf. Bír. Kfv.III.27.579/1996. - KGD1998.232.).

A 195457. helyrajzi számú ingatlannal kapcsolatban az ügyben eljáró bíróságok helyesen ítélték meg, hogy a 6/1970. (IV.8.) ÉVM-MÉM-PM együttes rendelet 14.§ b) pontjára figyelemmel a felperes jogelődje az ingatlan kezelőjének minősült, továbbá, hogy annak a tulajdonjogára a felperes jogosan tart igényt.

A Vtv. 33.§ (1) bekezdésének második fordulata kifejezett rendelkezést tartalmazott arra az esetre, ha az állami tulajdonú ingatlannak a kezelője nincs az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezve. Ezért a Kúria az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával értett egyet: A kezelői jog jogosultja bejegyzésének a hiányában a perbeli ingatlant a Vtv. 33.§ (1) bekezdésére figyelemmel kellett volna a Vagyonátadó Bizottságnak az önkormányzat tulajdonába adni. Mindez nem változtat azonban azon a tényen, hogy annak a tulajdonjogára a felperes alappal tartott igényt.

A Kúria a kifejtettekre tekintettel a Pp. 274.§ (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján a nem jogszabálysértő jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a Kúria az alperest kötelezte a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, amely a jogi képviselője munkadíjából áll.

Az alperes az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. május 7.

*Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Gábor s.k. előadó
bíró, Dr. Csentericsné Dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. bíró*

HH

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző